

Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	14.06.2023	057/23
Kommunestyret	20.06.2023	071/23

Arkivsak ID 22/1222

Saksbehandler

Eva-Mari Rahkola

Fastsetting av planprogram- kommuneplanens samfunnsdel 2024-2034 - 2. gangsbehandling - Vestvågøy kommune

Samfunnsplan for Vestvågøy kommune 2017-2029, vedtatt i 2017, skal revideres.

Før utarbeidelse av selve samfunnsplanen, må det vedtas et planprogram (vedlagt), som gjør rede for formålet med planarbeidet, planprosessen, og opplegget for medvirkning (Jf. plan- og bygningsloven §4-1). Planprogrammet gir en oversikt for hvordan arbeidet skal organiseres, hvilke relevante tema og kunnskapsgrunnlag som må ligge til grunn – med andre ord en “plan for planen”.

Hovedtema i planprogrammet er :

- bakgrunn og formål med arbeidet
- forventninger og føringer
- kunnskapsgrunnlaget
- planprosessen
- plan for medvirkning og fremdrift

Oppstart av planarbeid og forslag til planprogram ble 1.gangsbehandlet, og lagt til offentlig ettersyn i perioden 16.02.23-31.03.2023. Det kom 10 innspill. Hovedvekten av innspillene er oppsummert under. Innspillene kan leses i sin helhet i vedlegg merknadsbehandling. Planen skal nå 2.gangsbehandles.

Under følger et kort sammendrag av innspill som tas med videre i utarbeidelsen av samfunnsplanen.

Hovedtema i oversendte innspill er:

Råstoff:

- Tilgang til råstoff og masseuttak
- Behov for en overordnet strategi for jord – og landbruksmasser
- Lokalisering av masseuttak for å unngå langdistansekjøring

Fiskeri – og havbruk:

- Sette tydelig visjon og mål for fiskeri og havbruksnæringen, og sette strategier kommunen og konkrete tiltak som kan føre til en reell økning i aktiviteten innenfor de ulike næringene. Sikre god medvirkning med nærigen

Samiske interesser:

- Behov for kartlegging av samisk kultur – og samfunnsliv i Vestvågøy kommune

Naturfarer:

- Behov for å utarbeide en ROS-plan, som et kunnskapsgrunnlag for kommuneplanens arealforvaltning opp mot klimatilpasning, naturfarer, flom, skred, overvann og ras.

Folkehelse:

- Behov for tydeligere konkretisering om hvordan utfordringer og muligheter som framgår i kunnskapsgrunnlaget påvirker kommunen.
- Videre bør satsingsområder med betydning for folkehelse komme tydelig fram i planprogrammet.

Oppvekst:

- Det positivt at kommunen skal foreta en kompetansekartlegging og behovsanalyse slik at de sikrer rett bruk og kompetanse for å sikre samhandling og tverrfaglig arbeid for hele oppvekstområdet

Kommunens boligpolitikk:

- Kommunens boligpolitikk bør bygge på et oppdatert kunnskapsgrunnlag på feltet, og bør sees i sammenheng med næringsutviklingen som foregår i kommunen, og eventuelle behov for utvikling av nye boligområder. Samfunnsdelen bør sette overordnede mål og strategier for området. 1. juli 2023 trer ny boligsosial lov i kraft.
- Boligsosial lov har som formål å forebygge boligsosiale utfordringer og å bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet skal få bistand til å skaffe seg og beholde en egnet bolig.

Besøksforvaltning:

- Besøksforvaltning må tas med som et perspektiv i planprosessen til samfunnsdelen og i arbeid med oppdaterte arealstrategier.
- Denne strategien har en visjon om å jobbe mot et regenerativt reiseliv. Dette harmonerer med visjonene om økt fokus på bærekraft i Vestvågøy kommunes mål for samfunnsdelen.

Kulturminner:

- Natur- og kulturmiljø skal vektlegges i oppdateringen av kommunens arealstrategi. Fylkeskommunen minner om at gjenbruk av eksisterende bebyggelse, både i og utenfor kulturmiljø, er gode grep å ta med i arbeidet mot klimaendringer

Lavutslippsamfunn:

- Vestvågøy skal bidra til at Lofoten som region når målet om at "De Grønne Øyene" skal bli et lavutslippsamfunn i 2040. Dette kan f.eks. skje ved at planprogrammet stiller krav om at klimahensyn skal være gjennomgående tema i samfunnsdelen, eller / og at dette tas inn som et eget satsingsområde.
- Utviklingen av klimabudsjett og -regnskap, som nå skjer regionalt gjennom dette regionale prosjektet, vil gi kommunen et verktøy som viser utviklingen i forhold til et slikt mål.
- Naturrestaurering. Som del av det kartleggingsarbeidet som nå skal gjennomføres regionalt bør det også foretas en kartlegging av karbonrike arealer, for å 1. unngå at slike arealer tas i bruk til utbyggingsformål (der potensialet for fortetting ikke er til stede). 2. skaffe oversikt over bl.a. tidligere grøftede myrområder som kan restaureres, slik at kommunen enten kan bidra i denne internasjonale dugnaden, eller ha klarlagt muligheter for kompenserende tiltak om det ev. skulle bli helt nødvendig å ta karbonrike områder i bruk til utbyggingsformål

Samfunnssikkerhet og beredskap

- Planer skal fremme samfunnssikkerhet og ta klimahensyn gjennom tilpasning til forventede klimaendringer, jf. plan- og bygningsloven § 3-1 g) og h). I henhold til sivilbeskyttelsesloven og tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 skal kommunen ha en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Helse og mestring:

- Vi oppfordrer kommunen til å sette kompetanseutvikling og innovasjonsarbeid i system slik at det

kan skapes varige endringer fremfor å prioritere enkeltstående piloter og prosjekter. Vi anbefaler at kapasitet, rekrutterings- og kompetanseplanlegging blir tema i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel

Medvirkning:

- Det må komme tydeligere fram hvordan barn og unge involveres i medvirkningsprosesser på systemnivå. Kommunen må ta med barn og unge i prosesser der tilbud og tiltak for gode lokalmiljø og møteplasser utformes.

Arealstrategier og arealregnskap

- Plantema må defineres, med mål og strategier i samfunnsplanens arealstrategi
- Det må utarbeides et arealregnskap til grunn for eventuelt å ta nye arealer i bruk (jf. Arealregnskap - nødvendig begrunnelse for ny arealbruk).

Planprogrammet:

- planprogrammet legger opp til at samfunnsdelen skal angi arealstrategier, som grunnlag for videre fysisk planlegging. Det vil, i tillegg til angitte satsingsområder, være behov for å ha gjennomgående tema. I og med at FN's bærekraftsmål berører de fleste områdene, vil det også være relevant å bruke disse som gjennomgående tema.

Alle innspill om enkelttema vil tas videre i samfunnsplanens arealstrategi, som er et vedlegg og vil være førende for arealbruken i kommunen.

Planprogrammet (vedlagt) er oppdatert etter innspill, med tydeliggjøring av kunnskapsgrunnlag, og plan for medvirkning. Utredningsbehov for enkelttema er ikke tatt inn, det vil løses samtidig med planarbeidet, med en tverrfaglig arbeidsgruppe.

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunestyret godkjenner vedlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. Plan og bygningsloven § 11-1.

Saksdokumenter

06.06.2023	Planprogram revidert 020623	1658901
06.06.2023	Merknadsbehandling SP NY	1658776
16.01.2023	Evaluering samfunnsplanarbeidet 2015-17	1615828

Saksopplysninger:

I tråd med *planstrategi for Vestvågøy kommune 2020-2023* igangsettes revisjon av gjeldende samfunnsdel 2017- 2029.

Kommuneplanenes samfunnsdel er hovedverktøyet for kommunens helhetlige planlegging. Dette er

et styringsdokument som skal gi retning for Vestvågøys utvikling. Samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, i tråd med gjeldende nasjonale og regionale retningslinjer og føringer.

Samfunnsplanens mål og strategier skal være basert på den nyeste kunnskapen om vårt lokalsamfunn slik at vi kan bidra til å sikre at Vestvågøy kommune er et godt sted å bo og leve.

Vi reviderer også samfunnsdelen for å sikre at vi som organisasjon og kommune er en del av tiden, og er rustet til å møte dagens- og framtidens utfordringer. En revisjon er derfor et ledd i å etablere en oppdatert og helhetlig plan for kommunens nye visjon, overordnede mål og strategier.

Håpet er at planprosessen også skaper *gode diskusjoner* om fremtidig utvikling i kommunen, forankret hos folkevalgte, administrasjon, samarbeidsparter, næringsliv, frivillige og innbyggere.

Kunnskapsgrunnlaget

Det ble utarbeidet et kunnskapsgrunnlag i 2022, med tydelige og gjennomgående utfordringer - og utviklingstrender. Disse går både på kommunens samfunnsutvikling og på kommunen som organisasjon. Det vil igangsettes utarbeidelse av nytt kunnskapsgrunnlag, før arbeidet med planbeskrivelsen.

Overordnet utfordringsbilde

- Kommunen har mye å gå på for å få til en bærekraftig utvikling, særlig innen klima og miljø
- Sosial ulikhet i kommunen gjør seg utslag i helseforskjeller, ulike ressurser og muligheter, samt ulik bruk av tilbud og tjenester
- Det er behov for å sikre og øke kompetanse-nivået, både i kommunen generelt, og i kommuneorganisasjonen

Organisatorisk utfordringsbilde

- I tjenestene har vi stor ressursinnsats rettet inn mot individrettede tiltak og behandling, og liten innsats rettet mot universelle tiltak og forebygging.
- Vi må bli bedre på samarbeid og samskaping
- Vi må bli bedre på å implementere planene og strategiene våre

Kunnskapsgrunnlaget kan i sin helhet, kan leses [her](#).

Vurdering av konsekvenser

Planprogrammet gir ingen konsekvenser i seg selv. Det er en plan for arbeidet med kommunens samfunnsplan.

Økonomiske konsekvenser: Planen beskriver mål og strategier, og økonomiske konsekvenser vil fremgå i planbeskrivelsen som skal utarbeides.

HMS: Organisasjons-/personnlemmessige konsekvenser: kommunen som organisasjon er foreslått som en av hovedtemaene for revisjonen.

Miljøkonsekvenser: miljø inngår i bærekraftsdimensjonene som skal forankres som en av premissgiverne for utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel

Risiko- og sårbarhetsanalyse: temaet inngår i bærekraftsdimensjonene som skal forankres ytterligere i revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel, samt sikres i kommuneplanens arealdel

Universell utforming (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven): tema ivaretas i bærekraft - og folkehelsedimensjonen, og i plan for medvirkning.

Folkehelse: Folkehelse, med bærekraftsdimensjonene ligger som premissgiver for samfunnsplanen

Forebygging av kriminalitet: Planen vil legge vekt på å forebygge sosial ulikhet i helse og skape et inkluderende samfunn, dette vil bidra til å forebygge kriminalitet

Barn og unges interesser: tema ivaretas i bærekraft og folkehelsedimensjonen, og barn- og unges interesser vil sikres i planprosessen. Se i avsnitt plan for medvirkning, i planprogrammet.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 14.06.2023

Kommunestyret godkjenner vedlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. Plan og bygningsloven § 11-1.

14.06.2023 Formannskapet

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enst vedtatt.

FS-057/23 Vedtak:

Kommunestyret godkjenner vedlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. Plan og bygningsloven § 11-1.

20.06.2023 Kommunestyret

Votering:

Formannskapetets innstilling enst vedtatt.

KS-071/23 Vedtak:

Kommunestyret godkjenner vedlagt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. Plan og bygningsloven § 11-1.

Leknes, 06.06.2023